

WIESELGREN, HARALD
HÖCKERT, JOHAN FREDRIK

**Förteckning på oljemålningar,
handteckningar m.m. af J.F.Höckert, utställda
i Föreningens för nordisk konst lokal från
den 16 oktober 1881 / [Föret. undert.: H.W. =
Harald Wieselgren.]**

Stockholm
1881.

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Ex. A

Ek. K.
Utst.
Koung.
(39)
o

FÖRTECKNING

PÅ

OLJEMÅLNINGAR,

HANDTECKNINGAR

M. M.

AF

J. F. HÖCKERT

UTSTÄLDA I FÖRENINGENS FÖR NORDISK KONST LOKAL
FRÅN DEN 16 OKTOBER 1881.

STOCKHOLM
TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET
1881.

RECEIVED

1841

THE LIBRARY OF THE

UNIVERSITY OF

STOCKHOLM

NO. 1000

1841

THE LIBRARY OF THE

UNIVERSITY OF

Kungl. biblioteket

0 0000 000102003

JOHAN FREDRIK HÖCKERT.

Femton år hafva förflutit sedan döden afbröt Johan Fredrik Höckerts konstnärsbana. En öfversigt af hans efterlemnade arbeten, större och mindre, så vidt de nu kunnat samlas af »Föreningen för Nordisk konst», erbjuder den utställning, som här förtecknas. Konsthistorien har trädt i dagskritikens ställe för uppvisande af de olika arbetenas värde, af deras mästars betydelse för Sveriges odling. Hans korta lefnadssaga har mångenstädes blifvit upptecknad. I kär hogkomst hos vänner och fränder lefver ännu hela hans personlighet.

Men döden skördar småningom den konstnärskrets, i hvars led Höckert verkade. Scholander, Boklund, Staaff, Troili, Edvard Bergh, Wahlbom, Qvarnström, Molin, D'Uncker, Marcus Larson, Nils Andersson, Stäck, Egron Lundgren, Kjørboe, Zoll, Billmark, Eskilsson, — se der dyrbara namn för den svenska konstens häfder, alla Höckerts samtida, alla tecknade med dödskorset.

Johan Fredrik Höckert föddes i Jönköping den 26 Augusti 1826. Hans fader var en förmögen handlande och possessionat, som afled i sonens ungdomsår, modern fick öfverlefva sonen, hvars sorg och glädje hon troget delat.

Johan hade ej ens hunnit skolären förrän hans ovanliga formsinne och qvicka lynne ådragit sig omgifningens uppmärksamhet. Han klippte landskap med figurer redan vid fyra års ålder och tog fantasien till hjälp när naturstudiet ej räckte. Så klippte han t. ex. en varg — med ledning af pappas vargskinnspels. Genom sin förmåga att karrikera och härma var han ett

verkligt »enfant terrible», och mest trufdes han i de äldres sällskap. Skolan i Jönköping ansågs vid gossens fjortonde år böra utbytas mot den då ansedda enskilda skolan på Barnängen invid Stockholm, och så sändes unge Höckert från hemmet för att vid Barnängen danas till student. Att följa fadrens yrke låg ej i sonens planer, men föräldrarne tyckte icke heller om att låta honom följa sina egna, åtminstone icke förrän han nått mognare ålder. Hvilka dessa planer voro, visste både gossen och föräldrarne allt ifrån hans tolfte år. Då hade han för första gången fått taga ritlektioner af Ringdahl, en af konstakademiens dåvarande agréer. »Han blir aldrig något annat än artist», hade läraren sagt, »och skada vore det att *hindra* sådana anlags utveckling.»

På Barnängen trufdes Höckert icke, hans håg stod till konstakademiens skolor. En ångbåtsfärd sammanförde honom med en ung konstnär, Johan Boklund, nio år äldre än Höckert och sedan 1837 elev i akademien. Denna bekantskap blef afgörande för Höckerts framtid. Modren, som skrifteligen bestormades, gaf med sig, och i November 1844 inskrefs Höckert som elev vid Fria Konsternas akademi. Han flyttade tillsammans med Boklund, af hvilken han tog lektioner. Ateliern i Brunkebergs hotel var bådas arbetsrum. Höckert erhöU dessutom undervisning i akademien lägre antikskola.

Men i målning undervisade akademien icke på den tiden, och den långsamma teckningen var ej så tilltalande för den unge eleven. Efter ett år lemnade han derfor akademien skola, först för att se fäderneslandet och göra studier i naturen af land och folk. Jönköping var härunder vistelsens hufvudort, Boklund på en gång följeslagare och lärare. Så gick ännu ett år. Då följde de båda vännerna ryktets röst, ryktet om München såsom konstens hufvudort, och 1846 drogo de åstad till konung Ludvigs hufvudstad.

I tre år arbetade Höckert i Münchens konstskolor med flit och lust. »*Two banditers, som dela rofvets*» var hans första tafla. Den hemsändes, erbjöds åt konstföreningen men inköptes icke.

Höckert hade under tiden återkommit till hemmet och egnade åter ett år åt studieresor i hemlandet. Under denna tid var det som ett sammanträffande på en ångbåt ånyo blef af afgörande inverkan på Höckerts framtid. Han fick af botanikern, sedermera professorn N. J. Andersson, vid ett sådant tillfälligt möte, så lifliga skildringar af hvad Lappland vore för en konstnär, att han tvärt gaf sig dit. Med en rik skörd af studier återkom han (1850) till hemmet, som han 1851 åter lemnade för att i Paris söka vidare utveckling. Den svenska konstakademien som läroanstalt egde icke hans tillit, hvad konstmuseum i Stockholm kunde erbjuda var ringa nog och föga tillgängligt, och den lifgifvande täflan sågs föga till. Också strömmade konstnärsämnen till utlandet, både från Norge och Sverige. För Höckert blef nu Paris hufvudorten under mer än sex år.

Allt det nya, allt det sköna, Paris hade att bjuda en konstnär, betog Höckert så mäktigt, att han i början kände sig fullkomligt tillintetgjord. Hvad kunde väl han uträtta, jemförligt med allt det herrliga, konstgallerierna framtodde! Men småningom redde sig intrycken och arbetet kunde börja. Höckert medförde från München håg och utkast för taflo, behandlande ämnen från 16- och 17-hundra-talen; den historiska genren, om ej den rena historiemålningen syntes honom bäst motsvara hans konstnärliga kallelse. Ett besök på slottet i Fontainebleau bestämde hans första val af ämne i Paris; tafan inlemnades till »Le Salon» 1853. Troget hade han arbetat, innan han vågade uppträda i täflan med Frankrikes konstnärer. En vän från München, Max Hess, var under dessa år hans samarbetande vän, liksom förut Boklund, och utöfvade kanske ännu mer än Boklund inflytande på utvecklingen af Höckerts talang. Nu fick också denna sitt första erkännande. Med ängsligt hjerta motsåg den svenske konstnären resultatet af juryns urval bland inlemnade tusentals taflo; Höckerts *Drottning Kristina och Monaldeschi* var en bland dem. Då får han bud från utställningens direktör, med fråga om hans tafla finge fernissas, så färsk hon var? Detta erfordrades nem-

ligen därför att taflan fått hedersplats i Salle Carrée! Höckert kunde knappt svara: »tungan fastnade vid min gom», skref han till modren, hvars glädje öfver sonens framgång för honom var en större belöning än den »mention honorable», taflan erhöll.

Vid ett besök i fäderneslandet samma år medförde Höckert sin tafla, som i Stockholm exponerades och vann stort bifall. Konstakademien kallade Höckert till agrée och anmälde honom till ett konstnärstipendium, hvilket han äfven erhöll, ehuru enligt akademiens stadgar ej kompetent, såsom icke tillräckligt länge elev vid akademien. Den svenska allmänheten, som hittills icke hört talas om Höckert, fäste nu stora förhoppningar vid honom. Allt detta sporrade till nya ansträngningar, och Höckert återvände till Paris med godt mod.

Hela artistverlden begynte nu förbereda sig till den *andra* världsexpositionen, som 1855 skulle ega rum i Paris, fyra år efter den första i London. Att i täflan med hela världens konstnärer uppträda på arenan var nu nästan en pligt för Höckert, att vinna seger vore kanske en djerf tanke, men äfven denna egde Höckert rätt att hysa, ty han kände att han var en konstnär och visste att han ärligt arbetat. Ett fosterländskt, historiskt ämne, från den tidsålder, han företrädesvis studerat, torde säkrast föra till målet. Så tänkte Höckert, men hade icke ännu gjort sitt val då ett par svenska vänner på besök i hans paris-atelier fingo se hans lappska portfölj. En skizz i sepia af en gudstjenst i Löfmocks fjellkapell väckte deras lifliga beundran, och de besvuro konstnären att just för världsexpositionen använda detta för en svensk konstnär långt mera betecknande motiv än de sedvanliga illustrationerna till historien. Mer och mer genomträngdes Höckert af samma åsigt. Med ifver och hänförelse angrep han sitt nya motiv. Åt hvarje detalj egnades noggran omsorg, och till utsatt tid hade han sin stora tafla färdig, sitt mästestycke, *Gudstjenst i ett kapell i Lappland*. »Vid ett besök 1854 i Höckerts atelier», skrifver hans vän Edvard Bergh, »sågo vi kompositionen färdig upptecknad, och ehuru det som sedan visade sig vara det

förnämsta i taflan, färg och ljusdunkel, ännu icke var antydt, så måste dock bilden redan stått klar för konstnärns medvetande, ty han yttrade då, att han såg att denna tafla nästa år skulle göra hans namn». Den gjorde så äfven. Det var denna tafla, som väsentligen uppehöll den svenska konstafdelningens anseende på 1855 års verldsutställning, som åt sin mästare förvärfvade första klassens guldmedalj, ett stadgadt konstnärnamn och europeiskt rykte. Hvad under då, om konstnärn fordrade erkännande äfven af hemlandets myndigheter? Han hoppades att få taflan inköpt af stated, att erhålla ledamotskallelse till akademien samt — såsom bruket var i Frankrike — efter vederbörandes förslag dekoreras af konungen. Men det begaf sig att sådana »pretentioner» af en ung man syntes en gammal man något impertinent; och denne gamle man var just den »vederbörande», hvars åtgärd erfordrades för önskad utgång af den tjugonieårige, berömde konstnärns förväntningar. För denne »vederbörandes» uppfattning var Höckert en pensionär, som icke till akademien i Stockholm insändt någon tafla och alltså icke satt akademien i tillfälle att sjelf bedöma hans konstnärsskap. »På ordet af främmande konstomare» borde akademien, tyckte han, icke låta Sverige »åkande på Frankrikes hundsvott» (så skref han till Höckert) »sjelfmant visa honom de hedersbetygelser, som han aldrig med egna bemödanden af fäderneslandet påkallat.» Men trots dessa känslor mot stipendiaten »planerades hos höga och högsta vederbörande» för taflans inköp för uppgifven summa. Underrättelsen härom kom emellertid fram *för sent* (febr. 1856). Höckert, som påräknat helt annat sinnelag i akademiens styrande krets, kände sig sårad. Den stora taflan kunde han efter expositionens slut ej åter mottaga i sin atelier, der redan en ny, stor duk var under arbete. Intet svar hade ingått från Sverige ännu vid expositionens slut. Så mottog Höckert franska regeringens köpeanbud — och den praktiga taflan pryder sedan 1856 museum i staden Lille. Försäljningen till Frankrike var ett hastigt steg, alstradt mera af konfikten mellan den gamles och den unges lynnen än af afsigtliga

åtgärder å någondera sidan. »Andra konstnärer, som hedrat sitt land, fingo lagrar från hemorterna», sade Höckert, »jag fick ovet.» Huru mycket svenska statens *konstgalleri* förlorat på konflikten visade sig för Sverige först 1866, då taflan från Lille med särskildt tillstånd lånats till vår nordiska konstutställning. Huru mycket svenska *konsten* förlorade genom denna stöt för Höckerts själfkänsla, kan ej utredas. Man är endast alltför benägen att fördöma hvad man kallar konstnärssfånga, utan att ens i ringaste mån göra sig reda för hvilka de andeliga krafter äro, som dana konstnärssjälen. Samtidigt med motgången i hemlandet drabbades också Höckerts känsliga sinne af en hjertesorg, allvarligare än han måhända sjelf i början trodde. Men åt den förtrognaste bland vänner hviskade han mer än en gång dessa vemodiga ord: »Så som jag målade när Luisella lefde, så målar jag aldrig mera.»

I Stockholms-akademiens utställning 1856 exponerade Höckert — som agrée och stipendiat — sin Monaldeschi-tafla och »*En scen från Lappmarken*», men han vistades ännu hela detta år och intill våren 1857 i Paris, der han målade »*Hemkomsten från jagten*» (lappskt motiv) och »*Det inre af en lappkåta*». Den förra taflan såldes till England, den senare fick en hedersplats i 1857-års salong och inköptes sedan till svenska staten. Från Paris for Höckert till Belgien, Holland och England, hvarefter han återvände till fäderneslandet, der han af alla »vederbörande» röntte det bästa mottagande. Den kungliga medaljen »*Memoriæ Pignus*» fick nu till och med göra Vasaorden sällskap (1858), konstakademien kallade Höckert till ledamot (1856) och vice-professor i teckning (1857). Han bosatte sig i Stockholm, der han snart i sin atelier såg både konstnärsvärlden och den förnämna världen täfla om företrädet i hans vänskap. Kronprinsens regenten Karl var sjelf målare och umgicks gerna med konstnärer. Höckerts sällskapsgåfvor voro af den mest hänförande art. Hans glada lynne, hans många »småtalanger», hans qvicka infall, hans fullkomliga världsvana, allt detta blef för Höckerts nya omgifningar en flödande glädjekälla, för honom sjelf en orsak till

mycket nöje — och stor tidsförlust. Scholander beskref (1861) i ett skaldebref till en gemensam vän, huru Höckert

— — »får i högre societeter
grymt svettas, arrangerande tablåer,
till men för masar, lappar, eskimåer
och slikt, som han med snillets famnstock mäter.
Men konstnärens vilja snärjs i trånga gränser
då den blir höfligt tummad af ex'lenser.»

Raskt gick dock arbetet undan, studieresor inom landet försumrades ej heller. Dalarne bereste Höckert sommaren och hösten 1858, sedan han fullbordat en *Brudfärd i Lappland*, som inköptes af kronprinsen-regenten. Efter Dalaresan följde många tafflor med dalamotiv. Vi nämna bland dem: *Dalkulla bärande sitt barn till dopet* (den första af Höckerts dalatafflor), *Kulla med psalmbok* (två gånger utförd), *Höskörd vid Siljan* (såld till England), *Kulla vid spiseln: Om dagen i mitt arbete är du uti mitt sinn'* (en perla i Höckerts konstskatt); den monumentalaste af dem alla, historietaflan i Utmelands monumentet, som 1860 den 30 sept. invigdes: *Gustaf Vasa räddas af Tomt Matts Larssons hustru*, samt den sista af dem: *Gudmors besök* (1865). Flera af dessa tafflor häfdade hans konstnärsrykte på den tredje verdens-expositionen, i London 1862, i hvilken han jemväl deltog som biträdande kommissarie.

Äfven som porträttmålare hade Höckert under dessa år vunnit erkännande. Främst bland de af honom utförda porträtt torde böra ställas bilden i kroppsstorlek af kung Karl i frimurardrägt, afsedd för riddarsalen i Ulriksdals slott. Ur ett skaldebref af september 1861 från Scholander till en vän i landsorten låna vi följande skildring af Höckerts taffla:

»Han målat har kung Karl i »Mästarträgten»,
en kyllrad murare med väldigt svärd.
Skön är den krönte tempelarkitekten
och skön som han är ock talangens gärd.

Det heta skall en gång bland fjerran släkten:
 den ene mästarn var den andre värd.
 Och sägs det annat är det tadelklåda;
 det påstår jag, som partisk är — för båda.»

Som turist och mentor mera än som konstnär fick Höckert på hösten 1861 göra en resa till Spanien, Tunis och Italien. De herrliga konstverken i Spanien, så väl målar- som byggnadskonstens verk, gjorde mäktigt intryck på den svenske konstnären; i Tunis såg han en aldeles ny natur, som dock ej slog an på honom. Men der målade han för kung Karl ett porträtt af Beyen, som med Sveriges konung trädte i särdeles vänskaplig beröring. Åt Italien kunde endast kort tid egnas. Till England stälde Höckert kosan från medelhafsländerna, hvarefter han återvände till Sverige. Med hösten 1862, då Höckert åter begynte arbeta i sin atelier vid Arsenalsgatan i Stockholm, inträder det sista skedet af hans lif.

Efter beställning af grefve Trolle-Bonde begynte nu Höckert en stor historiemålning, i hvilken han väntade sig att kunna framstå med hela sin styrka, kompositionens, teknikens, koloritens. För sjelfva kompositionen ville han ställa så stora både perspektiviska och koloristiska svårigheter i vägen, att en vanlig kraft derför skulle rygga tillbaka. Det ämne han valt, var Slottsbranden i Stockholm 1697; taflan skulle framställa ett moment af den kungliga familjens flykt undan lågorna: den afiidne monarken buren i sin kista, den unge efterträdaren ledsagande farmor och syster, hoffolk m. m., och allt detta så placeradt i en af slottets trappor, att icke mindre än fyra olika våningar skulle nås af åskådarens blick.

Men denna stora tafla framskred långsamt, och liksom för att hvila sig från henne målade Höckert andra taflor under det den stora sköts i bakgrunden. I november 1863 var dock så mycket färdigt, att konstnären icke var ensam i sina förväntningar om »Slottsbranden» såsom kronan på hans verk. Tvärtom, man tyckte sig återse dragen af den väldige konstnärens själ och

hand, sådana de en gång dragit ut till segerrik täflan med samtidens konst.

Höckerts helsokraft var dock ej den samma som då. På en hög stege måste han stå med palett och penslar, och detta tröttade honom mycket. Så mötte svårigheter i anordnande, hvilka ej genast öfvervunnos. Åter gick Höckert ifrån den stora taflan.

Tidigt på året 1864 begynte han i stället intressera sig för en komposition i historisk genre, en bild från Gustaf III:s glada dagar. En anställning som »konstnärligt biträde» åt kungl. teaterns direktion, hvilken Höckert föregående höst mottagit, påverkade måhända valet af detta motiv; och en beställning från grefve von Platen bragte det till ett raskt utförande. Taflan kallas »*Bellman i Sergells ateliern*». Under det Sergell utför en medaljong af fru Schröderheim, sjunger Bellman, inspirerad af den nyss i ateliern uppställda Sergells Faun, och ingen af dem märker att kung Gustaf inträdt. Är ock denna tafla mera en teaterscen än en historiemålning, är den dock präktigt målad och utvisar mästarens oförminskade färgglans, hans styrka i porträtt så väl som i gruppering. Och vi böra ej glömma, att han målade denna tafla under oaffätlig tanke på den stora, huru mycket han än sökte göra sig fri derifrån. Och då ej Bellmanstaflan hjälpte, sköt han äfven den undan och lät den ena lilla dalascenen efter den andra gå af staffliet — fyra stycken på våren och sommaren 1864. Så reste han till en tysk badort.

På hösten 1864 och hela följande året egnade Höckert varmt intresse åt uppkomsten i vårt land af en illustrerad tidning med egen träsnidareatelier, för att åt Sverige vinna en der nästan alldeles saknad länk mellan konstnärerna och den stora allmänheten: det artistiska träsnideriet. Genom teckningar på trä, genom råd och dåd, genom personligt umgänge med den nybildade ateliern sökte Höckert, och det med framgång, att hos denna ingjuta en artistisk anda. För bildandet af en gemensam umgängeskrets för de på skilda banor arbetande intelligenta krafterna i hufvudstaden hade Höckert redan hösten 1862 varit verksam; så uppstod

sällskapet »Idun», vid hvars sammankomster han gerna utställde alster af sin pensel. Och till sin stora tafva, till de höga ställningarne återvände han så ofta krafterna räckte. Sjelf var han dock icke den, som skyldes på ohelsa. Med sällspord uthållighet öfvade han den friskes pligter, sedan 1864 jemväl ordinarie professor vid konstakademien, en plats, som kräfde mycken tidsuppostring och gaf ringa lön. Allt fortfarande »fläktade det en frisk vind omkring den svage». I sitt smakfullt ordnade hem var Höckert den gladaste värd, om ock plågor aftvungo honom smärterop i nattens ensliga stunder. Och alltjemt återvände han till den stora tafvan, för att alltjemt åter nödgas afbryta det ansträngande arbetet. Sommarresor i Dalarne och Helsingland företog Höckert jemväl under dessa år, och bland de tafvor, hvilka han 1865—66 begynte, var både en »Höskörd i Dalarne» och en »Delsbodans». En *fris* (figurer representerande svenska folkdräkter och svensk industri) för en minnesvas, tillverkad å Gustafsberg och utställd i industriexpositionen 1866, komponerade Höckert i början af samma år.

»Slottsbranden» hade emellertid upphört att vara afsedd för den ursprunglige beställaren, och då den nordiska konstexpositionen år 1866 nalkades, gjorde Höckert sitt bästa att få den åtminstone så färdig, att den kunde der utställas. Han målade tills penseln, bokstafligen taladt, föll ur hans hand och han icke mera var mächtig att åter upptaga den.

Tafvan blef alltså utställd och gjorde, trots sitt ofullbordade skick, ett storartadt intryck. Storslagen är också dess handling, väldig dess anläggning. Men ej kunde den så fattas, som mästarn velat, ty han hade ej förmått att skänka den hvarken sin andes eller sin hands »ultima lima». Äfven de nämnda tafvorna, Höskörden och Delsbodansen, blefvo ofullbordade; de blefvo ej ens utställda.

Men på utställningen fick Höckert återse sitt »Lappkapell». Allmänheten jublade, ty den såg att Sverige egde något verkligt

stort i sin konstutställning. Med vemod lemnade mästaren hufvudstaden efter midsommaren, ty helsan fordrade bad och hvila. Detta fann han i Marstrand, vårdad af mor och syster, omgifven af allas hyllning. Det älskvärda lynnet hade inga plågor, inga motgångar förbittrat. Då han hörde, att den stora »Slottsbranden», hvilken hembjudits staten, icke blifvit antagen af inköpsnämnden, grep det honom dock djupt, men till sina närmaste sade han endast: »den stiger nog i värde, när den beaktas som mitt sista arbete.»

Konstutställningens jury hade tillerkänt Höckert en af de sex guldmedaljer, hvilka kung Karl utsatt som pris; men konungen utnämnde honom i stället till riddare af Nordstjerneorden. Detta var den sista offentliga hedersbetygelse, Höckert mottog. När han på hösten skulle lemnä Marstrand och hos »matfrun» gjort upp sin räkning sade han till modern: »Nu har jag gjort upp min räkning med värdinnan; återstår blott att äfven göra upp den med världen.»

Och uppgörelsen dröjde ej länge. Från Marstrand hade han endast hunnit till Göteborg, då läkaren förklarade att resan ej kunde fortsättas. Sittande i en hvilstol mottog han dock vänners besök. Men plötsligt bad han modren om sina skarpaste glasögon — han märkte att blicken blef skum. Det var dödens natt, som höljde konstnärens öga. Hufvudet föll tungt mot modersbarmen; hjertat hade upphört att slå.

Det var den 16 september 1866, Johan Fredrik Höckert så lätt och fridfullt gick ur tiden. En rik personlighet, som få, har han verkat i sitt kall med trohet emot idealet, med kärlek till det sköna, åt hvars tjänst han egnat sina bästa krafter. Och ingalunda ansåg han en rik begåfning fritagen från behovet att söka kunskap; tvärtom, stort var det förråd han deraf samlat, icke ensamt inom de bildande konsternas områden. Derfor egde han ett säkert styre på färden, nyttigt både för honom sjelf och

för andra, frikostig som han var att låta sin andeliga rikedom stå andra till buds. Och icke minst häri är Höckert ett föredöme för konstens adepter i vårt land, lika väl värdt att beakta, som de prof, hans pensel lemnat af färgkonstnärrens förmåga.

H. W.

I. Oljemålningar.

1. **Två banditer, som dela rofvet.**
Sign. och dat. 1849.
D. 36; 34 c. m. Konstnärens första oljemålning. Tillh. Enkefru Fredrique Wahlgren.
2. **Interiör af en Bäjersk bondstuga.**
D. 27; 37 c. m. Tillh. Artisten, Friherre A. Rudbeck.
3. **Lappgosse.**
Dat. 1850.
D. 28; 19 c. m. Tillh. Bruksidkaren A. W. Renström.
4. **Lapphund.**
D. 30; 52 c. m. Tillh. Professor Adolf Kjellberg.
5. **Porträtt af konstnärens moder, Enkefru Sofia Elisabet Höckert, född Melin.**
Sign. och dat. 1851.
D. 64; 48 c. m. Tillh. Enkefru Laura Mörck.
6. **Porträtt af Fru ~~Emma~~ ^{Betty} Wærn, född ~~Nerman~~ ^{Melin}.**
Sign.
D. 90; 68 c. m. Oval. Tillh. Grosshandlaren Mårten Wærn.
7. **Gubbhufvud.**
D. 44; 35 c. m. Tillh. Enkefru Helga Hellerström.
8. **Utsigt af norra Hornavan i Lappland.**
Dat. Paris 1853.
D. 19; 28 c. m. Tillh. Grosshandlaren Henry Tottie.

9. **Porträtt af Grosshandlaren Märten Wærn.**

Sign.

D. 90; 75 c. m. Tillh. densamme.

10. **Porträtt af konstnärens syster, Enkefru Fredrique Wahlgren.**

D. 60; 49 c. m. Tillh. densamma.

11. **Luisellas död.**

Sign.

D. 28; 35 c. m.

Å baksidan af tafan finnas följande verser skrifna:

Till Johan Fredrik Höckert.

September 1866.

Åt dig jag minnets kransar band
 Och började en sång
 Om lif och konst i fjerran land,
 Der vi dem sett en gång.

Men väntan blef dig allt för lång
 Och trött du dig begaf
 Till konstens högsta hem, min sång
 Förklingar på din graf.*)

28 Mars 1879.

Ja! *sångarns* målning blott blef glömd,
 Ej *dina* penseldrag;
 Din Luisella är ej dömd
 Att lyda samma lag.

Nu må som fordom Du och jag
 Om henne orda än,
 Se'n sorgens bild dock kom en dag
 Till ro hos gammal vän.**)

F. W. Scholander.
 (Acharius.)

12. **Eskiss till tafan: Begrafning i Lappland.**

D. 31; 46 c. m. Tillh. Enkefru Helga Hellerström.

*) Dessa verser äro tryckta som tillegnan i Acharii dikt Luisella.

**) Dessa verser, jemte de föregående, blefvo ofvanstående dag, då Scholander erhöi tafan, af honom inskrifna å densamma.

13. **Interiör från Dalarne.**
Sign.
D. 30; 45 c. m. Tillh. Grosshandlaren Mårten Wærn.
14. **Dalkulla från Gagnef; bröstbild.**
D. 55; 40 c. m. Tillh. Byråchefen, Grefve R. Cronstedt.
15. **Dalkarl från Mora, i sommardrägt; bröstbild.**
D. 61; 49 c. m. Tillh. Byråchefen C. A. Limnell.
16. **Frestelse.**
Sign.
D. 22; 16 c. m. Tillh. Advokatfiskalen C. M. Rydqvist.
17. **Dalkarl från Mora, i vinterdrägt.**
Sign.
D. 44; 28 c. m. Tillh. Nordiska Museum.
18. **Dalkulla från Svärdsjö; bröstbild.**
Sign.
D. 45; 32 c. m. Tillh. Professor C. J. Rossander.
19. **Dalkulla från Orsa; bröstbild.**
Sign.
D. 42; 30 c. m. Tillh. Statens samlingar å Stockholms Slott.
20. **Förstuga i rådhuset i Nördlingen.**
Sign. och dat. 1859.
D. 34; 46 c. m. Tillh. Auditör L. Stuart.
21. Eskiss till taflan: **Gustaf Wasa räddas af Tomt
Matts Larssons hustru undan Danska spejare.**
D. 30; 45 c. m. Tillh. Herr Jean Bolinder.
Taflan, 7 fot 6 tum hög och 11 fot 6 tum bred, finnes
i Gustaf Wasa Monumentet vid Utmeland i Dalarne.

22. **"I vapenhuset"**, (ofullbordad).
Sign.
D. 35; 48 c. m. Tillh. Öfverstelöjtnant J. Arsenius.
23. **Rättvikskulla vid spiseln.** (Om dagen vid mitt arbete är du uti mitt sinn'.)
Sign. och dat. 1860.
D. 60; 50 c. m. Tillh. Häradshöfding Hj. Åhrberg.
24. **Interiör från Dalarne.**
D. 28; 45 c. m. Tillh. Enkefru Helga Hellerström.
25. **Porträtt af Konung Carl XV i frimurardrägt;** (helfigur.)
Sign. och dat. 1861.
D. 228; 145 c. m. Tillh. Statens samlingar å Ulriksdals slott.
26. **Rätthunden King,** i naturlig storlek.
Sign. och dat. 1861.
D. 75; 60 c. m. Tillh. Hofstallmästaren, Grefve G. d'Otrante.
27. **Porträtt af Beyen i Tunis.**
Sign. och dat. Tunis 1862.
D. 93; 73 c. m. Oval. Tillh. Statens samlingar å Stockholms slott.
28. **Bellman i Sergells atelier.**
Sign. och dat. 1865.
Under det Sergell modellerar en medaljong af Fru Schröderheim och Bellman besjunger Sergells nyss från Italien hemkomna faun, inträder konung Gustaf III lyssnande.
D. 110; 136 c. m. Tillh. Öfverste kammarjunkaren, Grefve von Platen.
29. **Delsboficka, Magdalena N. D.**
Sign. och dat. 18 $\frac{19}{7}$ 65. Delsbo.
D. 45; 31 c. m. Tillh. Enkefru Fredrique Wahlgren.

30. **Delsboflicka, Karin J. D.**
Sign. och dat. 18 $\frac{22}{7}$ 65. Delsbo.
D. 44; 31 c. m.
31. **Delsboflicka, Karin E. D.**
Sign. och dat. 18 $\frac{26}{7}$ 65. Delsbo.
D. 46; 32 c. m. Tillh. Enkefru Fredrique Wahlgren.
32. **Dansnöje i Delsbo.** (Första utkastet till en tafla.)
D. 115; 176 c. m. Tillh. Statens samlingar i Nationalmuseum.
-
33. Kopia efter äldre utländsk mästare: (?) **En romersk bonde.**
D. 30; 23 c. m. Tillh. Enkefru Laura Mörck.
34. Dito: **Barnporträtt.**
D. 8,5; 7 c. m. Oval. Tillh. Med. Doktor Th. Schagerström.
-
- samt
35. Eskiss i sepia till taflan: **Gudstjenst i ett kapell i Lappland.** (se sid. 6.)
D. 21; 30 c. m. Tillh. Grosshandlaren Henry Tottie.
36. Miniaturmålning på elfenben:
Sjelfporträtt af J. F. Höckert år 1855. 48.
D. 6; 5 c. m. Tillh. Enkefru Fredrique Wahlgren.
37. Eskiss till **en fris för en å Gustafsberg tillverkad minnesvas;** aquarell, målad 1865.
Tillh. Professor Axel Key.
-

II. Handteckningar.

38. **Ett minnesblad.** (»Ett Jönköpingsblad».)
Tillh. Friherre Herman Gyllenhaal.
- 39—55. **16 teckningar: Minnen från resor i Lappland, Dalarne och Delsbo.**
Tillh. Statens samlingar i Nationalmuseum; Enkefru Laura Mörck och Kapten J. E. Hagdahl.
- 56—61. **6 teckningar: Minnen från resor i Lappland och Dalarne.**
Tillh. Professor Axel Key och Öfverstelöjtnant Henric Ankarcrona.
- 62—75. **14 teckningar: "Humoresker".**
Tillh. Professorskan Boklund; Prostinnan Arborelius; Enkefru Fredrique Wahlgren; Charlotte E. Bachmann och Literatören J. Jolin.
- 76—93. **18 teckningar: Minnen från en resa i Tyskland.**
Tillh. Enkefru Laura Mörck.
94. **"Maskeraden på Ulriksdal",** Litografiskt öfvertryck.
Tillh. Enkefru Fredrique Wahlgren.
- 95—110. **16 teckningar: Minnen från en resa i Spanien.**
Tillh. Grefve Fredrik Bonde.
- 111—123. **13 teckningar, bland hvilka sjelfporträtt af Höckert.**
Tillh. Professorskan Boklund; Enkefru Laura Mörck; Öfverstekammarjunkaren, Grefve Trolle Bonde; Öfverstelöjtnant Henric Ankarcrona och Herr Jean Bolinder.

124. **Rättvikskulla**, teckning i svartkrita.
Tillh. Herr Wilhelm Davidson.
125. **En Lapp**, kolteckning.
Tillh. Öfverintendenten F. von Dardel.
126. **En Lapp**, kolteckning.
Tillh. Öfverstelöjtnant Henric Ankarcrona.
127. **Ett barnhufvud**, kolteckning.
Tillh. Öfverstelöjtnant Henric Ankarcrona.
128. **Porträtt af Fru Helga Hellerström som barn**,
teckning i svartkrita.
Tillh. Enkefru Laura Mörck.
129. **En dalkarl, tändande sin pipa**; kolteckning.
Tillh. Professor Axel Key.
130. **En dalkulla, som vaggar sitt barn**; kolteckning.
Tillh. Professor Axel Key.
- 131 o. 132. **En Dalunge i vaggan; och en kalkering**.
Tillh. Grefvinnan Signe Hamilton.
133. **En Lappgosse**; blyertsteckning.
Tillh. Professor Adolf Kjellberg.
134. **En kyrkportal i Nördlingen**; blyertsteckning.
Samme egare.
135. **En Orsapojke**; blyertsteckning.
Tillh. Grefvinnan Signe Hamilton.
136. **En Dalflicka**; blyertsteckning.
Tillh. Grefvinnan Signe Hamilton.
137. **Porträtt af Kaptenlöjtnant Aug. Fries**; blyerts-
teckning.
Tillh. Therese Fries.

138. Studie till en af figurerna i taflan: "**Stockholms Slottsbrand**"; kolteckning.
Tillh. Professor Axel Key.
139. En dito, i blyerts.
Tillh. Öfverfältläkaren E. af Edholm.
- 140—142. **3** dito, kolteckningar.
Tillh. Öfverstelöjtnant Henric Ankarerona.
143. **Ett porträtt**, i rödkrita.
Tillh. Grefvinnan H. von Schildt.
144. **Edv. Stjernström som Carl X Gustaf**; blyerts-
teckning.
Tillh. Teaterdirektör V. Holmquist.
145. **En Lapp**, träsnitt.
Tillh. Enkefru Fredrique Wahlgren.
146. **Det inre af Löfmocks fjellkapell**; blyerts-
teckning efter naturen. Denna teckning har utgjort
grundmotivet till Höckerts ryktbara tafla: »Guds-
tjänst i ett kapell i Lappland.»
Tillh. Öfversten, Grefve A. E. von Rosen.
-

III. Öfriga kända oljemålningar

af Höckert, hvilka icke till denna utställning
kunnat erhållas.

Drottning Kristina och Monaldeschi. 1853.

Egdes år 1864 af Brukspatron Hofsten på Sund. Tillh. nu Göteborgs
Museum.

En krigare från 1600-talet.

Tillh. Statens samlingar i Nationalmuseum.

Kopia efter »Bernadotte som löjtnant».

Tillh. Statens samlingar å Gripsholm.

* Gudstjenst i Löfmocks fjellkapell i Lappland. (1855).

(Gudstjenst i Svenska Lappmarken).

Utställd å världsexpositionen i Paris 1855; i Stockholm 1866.

Blef, sällsamt nog, samma dag som konstnären afled i Göte-
borg, sänd från Stockholm till utlandet.

Tillh. Museet i Lille (Frankrike).

En scen från Lappmarken.

Egaren okänd.

* Hemkomsten från jagten; å färgtrycket kallad: (Det inre
af en lappkåta). Lappskt motiv.

Tillh. Mr Unwin i Sheffield (England).

* Det inre af en lappkåta. (1857). (Lappqvinna, vaggande
sitt barn).

Utställd å världsexpositionen i London 1862.

Tillh. Statens samlingar i Nationalmuseum.

* Brudfärd i Lappland. (»Bruden kommer»). 1858.

Begrafning i Lappland. (1858).

Tillh. båda Statens samlingar i Nationalmuseum.

* Dalkulla, bärande sitt barn till dopet.

Var år 1864 utställd i London uti en privat »Skandina-
visk» utställningslokal vid Haymarket.

* Utmärker de bland dessa oljemålningar, af hvilka afbildningar nu finnas
i Föreningens lokal uppsatta.

- * En huslig scen från Dalarne. (Interiör från Orsa).

Tillh. Franska ministern Fournier.

Dalkulla, på väg till kyrkan. (Kulla med psalmbok). 1859,
1860.

TVå gånger utförd. År 1864 egdes den ena taflan af Brukspatron Petré och den andra af Mr Beyer i Manchester.

Höskörd vid Siljan under sommardimma.

Tillh. Mr Unwin i Sheffield.

Gustaf Wasa räddas af Tomt Matts Larssons hustru undan
Danska spejare.

En eskiss af taflan finnes å utställningen. (Se n:o 21).

Uppsatt i Wasamonumentsbyggnaden vid Mora.

- * Gudmors besök; interiör från Orsa socken i Dalarne.

Gudmodern är klädd i Mora sockens högtidsdrägt.

Tillh. Grosshandlaren Julius Lindström i Göteborg.

- * Porträtt af skådespelerskan Ramsten, sedermera fru Groth.

Höskörd i Dalarne.

Taflan stod vid hans död ofullbordad i hans atelier.

Egaren okänd.

Eskiss till taflan: Slottsbranden den 7 maj 1697.

Tillh. Göteborgs Museum.

- * Slottsbranden den 7 Maj 1697. (1866).

»Elden uppkom strax efter kl. 2 e. m. i stora Riddarsalen; lågorna utbröto samtidigt från så många ställen att på någon släckning ej var att tänka, endast på räddning af hvad räddas kunde. Den unge konungen (Carl XII) visade vid detta tillfälle mod och rådighet. Enkedrottningen, konungens farmoder, greps af en sådan förskräckelse, att hon nästan måste bäras från slottet. Några officerare sprungo till det rum, der den nyss förut afidne konungen stod lik, hvilket de togo på sina axlar och så lyckades rädda det undan den rasande branden.» (Fryxells berättelser ur Svenska historien).

Taflan förvaras alltsedan verldsutställningen 1876 i Philadelphia uti dervarande Pennsylvania Academy; och torde stadna i dess ego intilldess belöpande tull- och andra omkostnader blifvit Akademien återguldne.

www.books2ebooks.eu